

Offentlige finanser og finanspolitik

De offentlige finanser i Danmark er grundlæggende sunde, med lav gæld, finansiel nettoformue og offentlige overskud. I 2024 var overskuddet på den faktiske offentlige saldo 130 mia. kr., svarende til 4½ pct. af BNP. I de kommende år ventes der fortsatte, men aftagende overskud på den faktiske saldo. Overskuddet på den faktiske saldo skønnes at aftage som følge af en gradvis konjunkturnormalisering samt finanspolitiske lempelser. I 2026 lempes finanspolitikken således med ca. 0,9 pct. af BNP i forbindelse med finanslovsforslaget og andre prioriteter.

Den strukturelle saldo, der er rensat for konjunkturudsving og andre midlertidige forhold, skønnes at aftage fra 1,8 pct. af BNP i 2024 til -0,1 pct. af BNP i 2026. Sammenlignet med *Økonomisk Redegørelse, maj 2025* er den strukturelle saldo underliggende, dvs. når der ses bort fra nye politiske prioriteringer, uændret i 2025 og opjusteret med 0,1 pct. af BNP i 2026. Opjusteringen skyldes blandt andet lavere skønnede udgifter, heriblandt materialeanskaffelser på forsvarsområdet (opgjort på nationalregnskabsbasis), mens en nedjustering af de strukturelle indtægter fra selskabs- og aktieskat trækker i modsat retning.

Den ét-årige finanseffekt skønnes i 2026 til 0,4 pct.-point, og den flerårige finanseffekt til 0,2 pct.-point. De skønnede finanseffekter udgør dog forventeligt et overkantsskøn, idet en betydelig del af de øgede offentlige udgifter i prognoseårene er øremærket forsvarsudgifter. Anskaffelse af militært materiel har typisk et højere importindhold, end de gennemsnitlige offentlige udgifter, og derfor også lavere aktivitetsvirkninger.

Tabel 1 Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2024	2025	2026
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	1,8	1,0	-0,1
Faktisk saldo, pct. af BNP	4,5	1,8	0,4
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	1,8	5,4	2,6
Flerårig finanseffekt, niveau, pct.-point ²⁾	-0,6	-0,1	0,2
Ét-årig finanseffekt, pct.-point ³⁾	-0,2	0,6	0,4
Outputgab, pct. ⁴⁾	1,2	0,9	0,8
Beskæftigelsesgab, pct. ⁴⁾	1,8	1,6	1,2
ØMU-gæld, pct. af BNP	30,5	29,1	28,3
Offentlig finansiel nettoformue, pct. af BNP	23,9	24,7	24,8

1) Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved henholdsvis input- og outputmetoden. For 2024 er vist væksten i det offentlige forbrug ved inputmetoden.

2) Den flerårige finanseffekt er et mål for, hvor meget ændringer i finans- og strukturpolitikken påvirker outputgabets (niveau-effekt i forhold til 2019).

3) Den ét-årige finanseffekt er et mål for, hvor meget den planlagte finans- og strukturpolitik bidrager til ændringer i outputgabets i et givent år.

4) Beregnede mål for, hvor meget produktionen og beskæftigelsen afviger fra de strukturelle niveauer. Når gabene er positive, indikerer det, at der er knappe ressourcer i økonomien i forhold til en normal konjunktursituation.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.